

ERİŞKİN DUDAK - DAMAK YARIKLI İKİ OLGUDA REVERSE HEADGEAR KULLANIMI

Dr. Bülent HAYDAR *

Doç. Dr. Ayhan ENACAR**

ÖZET: Dudak - damak yarıklı iki erişkin hastada, reverse headgear kullanımının maksiller dental yapıya etkisi incelendi. Her iki olguda da olumlu dental değişiklikler gözlemlendi.

Anahtar Kelimeler : Dudak - damak yarığı, erişkin hasta, reverse headgear

SUMMARY : REVERSE HEADGEAR USE IN TWO ADULT CASES WITH CLEFT LIP AND PALATE. Two adult patients are presented with cleft lip and palate, treated with the reverse headgear. In both cases changes in the dental inclination of maxillary incisors have been observed.

Key Words: Cleft lip and palate, adult patient, reverse headgear

Reverse headgear kullanımı maksillanın gelişim yetmezliği olduğu vakalarda ortopedik olarak maksiller kompleksin öne aşağı yönlendirilmesinde büyüme ve gelişim çağındaki hastalara uygulanabilmektedir (1,2,3). Üst lateral eksikliği vakalarında da posterior dişlerin öne kaydırılmasında anterior ankraji kuvvetlendirmek için etkili olarak kullanılabilir (4).

Aşağıda Delaire Verdon tipi yüz maskı yardımı ile tedavi edilmiş yarık damak - dudaklı iki olgumuz sunulmuştur.

1. Olgu 18 yaşında bir erkek hasta olup kliniğimizdeki muayenesi sonucunda hastanın unilateral komple damak-dudak yarığı bulunduğu ve erken dönemde damak ve du-

dağa yönelik rekonstruktif cerrahi işlemlerin yapıldığı saptandı.

Kapanışın incelenmesinde maksillada darlık ve ön bölgede keser dişlerde çarpaz kapanış olduğu görüldü (Şekil 1, a, b, c, d, e, f). Tedavi planlamasında, önce üst arka quad-helix apareyi ile genişletme ve bunu takiben sabit tedavi uygulaması planlandı. Yeterli genişleme sağlandıktan sonra üst ark braketlendi ve seviyelemeye başlandı. Üst keserlerin öne doğru hareketini kolaylaştırması amacıyla Delaire Verdon tipi yüz maskı kullanılarak, elastikler keser bölgeden verildi (Şekil 2). Apareyin kullanım süresi günde 12 saat olarak ayarlandı. Keser kilitlemesini açmak amacıyla alt çeneye bir ısırtma plağı hazırlandı. Ön bölgedeki kapanış daha iyi hale geldikten sonra alt ark braketlendi ve arkların koordinasyonuna geçildi. Ortodontik tedavi bitiminde hastanın üst sağ santral ve lateral dişlerine estetik restorasyonlar yapıldı ve pekiştirme apareyleri uygulandı (Şekil 3 a,b,c,d,e). Tedavi sonunda hastanın üst dudak desteğinin artmasıyla profilinde olumlu değişiklikler gerçekleştirilmiştir (Şekil 4).

İkinci olgumuz 16 yaşında erkek hasta olup kliniğimizdeki muayenesinde bilateral dudak,damak yarığı bulunduğu saptandı. Maksiller arkta darlık ve keser dişlerde çarpaz kapanış olduğu, radyolojik incelemede ise yarık hattındaki üst laterallerin ve alt-üst 1. premolar dişlerin kongenital eksik olduğu gözlemlendi (Şekil 5 a,b,c,d,e).

Tedavi planlamasında üst arkın genişletilmesi ve takip eden sabit ortodontik tedavi öngörüldü. Quad helix apareyi ile üst arka genişletmeye başlandı ve alt ve üst arkların braketlenmesini takip eden randevuda üst anterior dişlerin labial yönde hareketini kolaylaştırmak için hastaya Delaire Verdon yüz maskı uygulandı ve keser bölgeden elastikler verildi (Şekil 6 a,b). Aparey kullanım süresi 12 saat olarak belirlendi. Tedavi bitiminde üst santral ve kanin dişler kronlandı ve stabilizasyon için apareyler uygulandı (Şekil 7 a,b,c,d,e). Tedavi sonunda üst dudak desteğinin artmasıyla hastanın profili olumlu olarak değişmiştir (Şekil 8).

* Hacettepe Üniversitesi, Dişbekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi.

** Hacettepe Üniversitesi, Dişbekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi

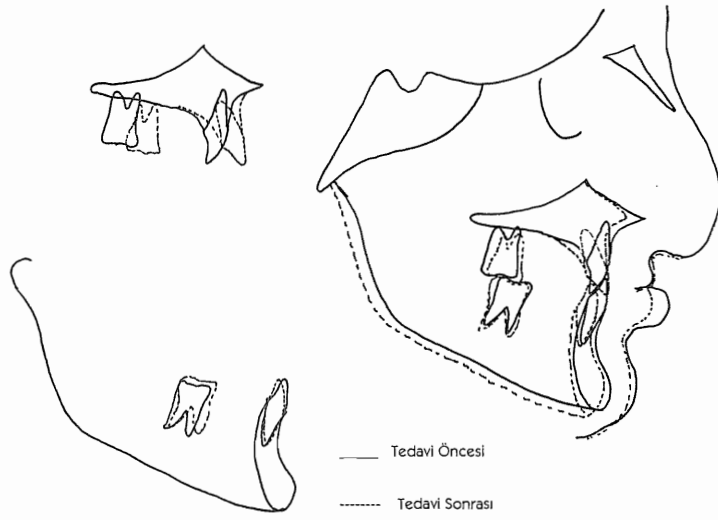
Şekil 1 a,b- Tedavi öncesi ağız dışı ve c, d, e, f - ağız içi resimler.

Şekil 2- Hastaya uygulanan Delaire Verdon yüz maskı

Şekil 3 a,b - Tedavi sonrası ağız dışı ve c,d,e - ağız içi resimler.

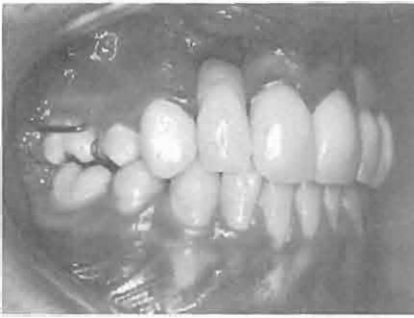
Şekil 4 - Tedavi öncesi ve sonrası sefalometrik film süperpozisyonu.

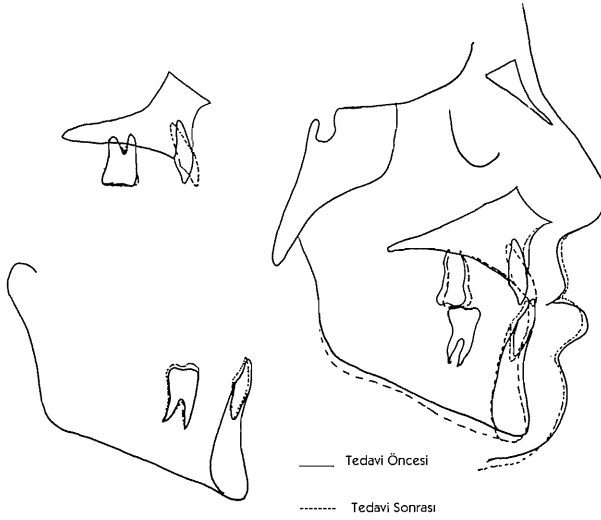
Şekil 5 a,b - Tedavi öncesi ağız dışı ve c,d,e - ağız içi resimler.

Şekil 6 a- Hastaya uygulanan quad helix ve b - reverse headgear.

Şekil 7 a,b - Tedavi sonrası ağız dışı ve c,d,e - ağız içi resimler.

Şekil 8 - Tedavi öncesi ve sonrası sefalometrik film süperpozisyonu.

Her iki olgu da dudak - damak yarıklarının ileri yaşlardaki ortodontik-maksiller ortopedik tedavisinde de yüz maskinin yararlı sonuçlar sağlayabileceğini göstermektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- Friede H Lennartson B Forward traction of the maxilla in cleft lip and palate patients. Eur J Orthod 3:21-39, 1981.
- 2- Mølsted K Dahl E Face mask therapy in children with cleft lip and palate Eur J orthod., 9:211-215, 1987.
- 3- Ranta R Protraction of the cleft maxilla. Eur J Orthod 10:215-222, 1988.

Yazışma Adresi:

Dr. Bülent Haydar
Hacettepe Üniversitesi,
Dişhekimliği Fakültesi,
Ortodonti Anabilim Dalı 06100 Ankara.